

Datganiad ar Gaethwasiaeth a Masnachu Pobl - 2019-2020

Wrth gaffael nwyddau a gwasanaethau, cred Grŵp Llandrillo Menai ei bod yn hanfodol gwneud hynny heb achosi niwed i eraill ac mae wedi ymroi'n llwyr i ymddwyn yn foesebol a thryloyw yn ei holl waith ac ym mhob perthynas fusnes

Wrth wneud hynny, mae Grŵp Llandrillo Menai'n cefnogi dull Llywodraeth y DU o weithredu Egwyddorion Arweiniol y Cenhedloedd Unedig ar Fusnes a Hawliau Dynol drwy hysbysu staff, myfyrwyr, llywodraethwyr a rhanddeiliaid am ei bolisi mewn perthynas â chaethwasiaeth fodern, masnachu dynol, llafur gorfodol a rhwymedig, ac am achosion o dorri ar hawliau gweithwyr yn ei gadwyni cyflenwi.

Caiff y datganiad hwn ei wneud yn unol ag adran 54(1) o Ddeddf Caethwasiaeth Modern 2015 ac mae'n ffurfio datganiad y Grŵp ar gaethwasiaeth a masnachu dynol ar gyfer y flwyddyn ariannol sy'n dod i ben yn 2020.

Mae Grŵp Llandrillo Menai'n cymryd camau i sicrhau tryloywder yn ei gadwyni cyflenwi ac yn cefnogi'r angen i osgoi llafur plant, parchu hawliau dynol ac osgoi ecsboetiaeth drwy ymroi i ddulliau caffael cynaliadwy a chyfrifol.

Mae Grŵp Llandrillo Menai wedi nodi'r categorïau canlynol fel rhai uchel eu risg - Dillad, Bwyd, Offer TGCh. Felly, bydd yn canolbwyntio ei ymdrechion ar y meysydd hyn.

Gofynnir i gyflenwyr yn y meysydd hyn ymrwymo i God Sylfaenol y Cynllun Masnachu Moesegol (ETI). Mae Cod Sylfaenol yr ETI wedi'i seilio ar gytundebau'r Sefydliad Llafur Rhyngwladol. Mae'n god ymarfer ar arferion gwaith a gydnabyddir yn rhyngwladol sy'n nodi:

- Bod cyflogaeth yn ddewis rhydd
- Bod yr hawl i gymdeithasu a'r hawl i gydfargeinio'n cael eu parchu
- Bod amgylchiadau gwaith yn ddiogel a glanwaith
- Nad yw llafur plant i gael ei ddefnyddio
- Bod cyflog byw i gael ei dalu
- Nad yw oriau gwaith yn ormodol
- Nad oes gwahaniaethu'n digwydd
- Bod cyflogaeth reolaidd yn cael ei chynnig
- Nad yw triniaeth greulon neu annynol yn cael ei chaniatáu

Yn y dyfodol, bydd Grŵp Llandrillo Menai am ymrwymo i:

- Sicrhau gwell dealltwriaeth o'i gadwyni cyflenwi ac yn gweithio tuag at gael rhagor o dryloywder ac ar gynyddu ei gyfrifoldeb tuag at y bobl sy'n gweithio ynddynt.
- Monitro meysydd sy'n cael eu hystyried yn risg, a gweithio gyda chyflenwyr, sefydliadau fframwaith a masnachfreintiau i fonitro cadwyni cyflenwi.
- Lleihau'r risg o gaethwasiaeth a masnachu dynol yn ei gadwyni cyflenwi a chymryd camau priodol os oes angen.
- Sicrhau bod ei staff perthnasol i gyd yn cael cynnig hyfforddiant priodol.
- Annog staff, cwsmeriaid a phartneriaid busnes eraill i ddefnyddio Polisi Datgelu er Budd y

Cyhoedd GLIM i roi gwybod am unrhyw bryderon sy'n ymwneud â gweithgareddau uniongyrchol neu gadwyni cyflenwi'r sefydliad. Mae'r weithdrefn ddatgelu er budd y cyhoedd wedi'i llunio er mwyn ei gwneud yn hawdd i staff allu datgelu gwybodaeth heb ofni y byddant yn cael eu cosbi. Gall aelodau staff, cwsmeriaid neu eraill sydd â phryderon gysylltu â Chyfarwyddwr Llywodraethu a Gwybodaeth y Grŵp.

Mae ymrwymiad y Coleg i asesu risg a dulliau caffael moesegol sy'n cynnwys egwyddorion Deddf Cydraddoldeb 2010 a Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015 mewn unrhyw weithgareddau caffael yn profi'n weithredol ei fod yn lliniaru'r risgiau a nodir uchod.

Hyd yma, nid yw'n ymwybodol o unrhyw achosion o fasnachu dynol neu gaethwasiaeth yn ei gadwyni cyflenwi ond pe bai rhai'n dod i'w sylw byddai'n gweithredu ar unwaith yn unol â'i ddyletswyddau cyfreithiol a moesol.

Mae'r datganiad hwn yn cwmpasu ein holl waith gyda phartneriaid, gan gynnwys masnachfreintiau.

Ar hyn o bryd, mae staff yr adran Gaffael yn dilyn rhaglen e-Ddysgu berthnasol.

I gael rhagor o wybodaeth, anogir staff GLIM i edrych ar wefan GLAA (Gangmasters and Labour Abuse Authority) llywodraeth y DU.

www.gla.gov.uk